

ГИ ДЪО МОПАСАН ПО ВОДАТА

Превод от френски: Светлана Керемидарова, 1979

chitanka.info

— Хубаво време, господине — каза Бернар.

Станах и се изкачих на палубата. Беше три часът сутринта. Морето беше гладко, а безкрайното небе приличаше на огромен тъмен свод, осеян с огнени зрънца. Съвсем лек бриз духаше откъм сушата.

Изпихме чаша горещо кафе и тръгнахме, без да губим нито минута, за да се възползваме от благоприятния вятър.

Ето ни плъзгащи се по водата към открито море. Брегът изчезна. Наоколо вече нищо не се виждаше освен тъмнина. Това бе необикновено усещане, вълнуващо и прекрасно чувство: да навлизаш в тази пуста нощ, сред мълчание, по тази вода, далече от всичко. Струваше ни се, че напускаме света, че никога вече не ще стигнем някъде, че вече не ще има брегове. И никога няма да се зазори.

В краката ми малък фенер осветяваше компаса, който ми сочеше пътя. Трябваше да навлезем поне три мили в морето, за да заобиколим по-безопасно нос Ру и Драмон, какъвто и вятър да излезеше, когато слънцето изгрее. Наредих да запалят бордовите светлини — червена на левия борд и зелена на десния, за да избягна някоя злополука — и се радвах с опиянение на това безмълвно, продължително и спокойно плаване.

Внезапно пред нас се чу някакъв вик. Трепнах, защото гласът бе съвсем наблизо, а нищо не забелязвах, нищо, освен тази тъмна стена от мрак, която пробивах и която се затваряше зад мене. Ремон, който бдеше на носа, ми каза: „Пред нас има един тартан^[1], който отива на изток. Променете малко курса, господине, за да минем отзад.“

И внезапно, съвсем близо до нас, се появи някакво привидение, страшно и смътно — голямата сянка на високо платно, забелязано за няколко мига и почти веднага изчезнало. Нищо не е по-фантастично и странно от тези краткотрайни появявания по морето през нощта. Риболовните корабчета, както и тези, които вадят пясък, никога не носят бордови светлини. Затова те се виждат едва когато ги докоснеш и това причинява свиване на сърцето, сякаш става свръхестествена среща.

Дочух в далечината кряска на птица. Тя се приближи, мина над нас и се отдалечи. Защо не мога да скитам като нея?

Най-сетне зората се появи, бавна и тиха, без никакъв облак. Последва я денят, истински летен ден.

Ремон твърдеше, че ще имаме източен вятър. Бернар пък смяташе, че ще е от запад, и ме съветваше да сменя положението на платната, като се насоча с левия борд към Драмон, възпрявящ се в далечината. Веднага възприех неговото мнение и под лекия полъх над замиращия бриз започнахме да се доближаваме до Естерел^[2]. Дългото, червеникаво крайбрежие се спускаше в синята вода, като ѝ придаваше виолетов оттенък. То бе странно, настръхнало, красиво, с малки носове и безброй заливчета, с необикновено красиви скали, с хиляди хрумвания на капризната планина. По склоновете му боровите гори се катереха чак до гранитните върхове, които приличаха на замъци, на градове, на вкаменели армии, впуснали се една след друга. А морето бе толкова бистро в подножието му, че на места се различаваше песъчливото или тревясало дъно.

Впрочем, някои дни изпитвам ненавист към това, което съществува, до такава степен, че желая смъртта. Чувствувам до свръх остра болка постоянното еднообразие на пейзажа, на лицата и мислите. Посредствеността на света ме изненадва и възмуцава, дребनावостта на всички неща ме изпълва с отвращение, ограничеността на човешките същества ме смазва.

В други дни, напротив, аз се радвам на всичко, като животно. Ако неспокойната ми, измъчена и преуморена от работата мисъл се понася към надежди, които не са присъщи на човешкия род, за да се сгромоляса в пренебрежението към всичко, след като е установила неговата нищожност, животинското ми тяло се опиянява от всичките радости на живота. Обичам небето като птичка, горите — като скитащ вълк, скалите — като дива коза, гъстата трева, в която да се търкалям и тичам из нея като кон, и бистрата вода, в която да плувам като риба.

Чувствувам нещо да тръпне в мене от всичките животински видове, от всички инстинкти, от всички смътни желания на понизшите създания. Обичам земята като тях, а не като вас — хората. Обичам я без възхищение, без поетизиране, без екзалтация. Обичам с животинска и дълбока любов, презряна и свещена, всичко, което живее, расте, всичко, което се вижда, защото всичко това, като остава мисълта ми спокойна, вълнува очите и сърцето ми, всичко: деня, нощта, реките, моретата, бурите, горите, изгрева, погледа и плътта на жените.

Ласката на водата по пясъка на крайбрежието или по гранита на скалите ме вълнува и умилява. А щастието, което ме изпълва, когато се чувствам тласкан от вятъра и носен от вълните, се поражда от отдаването ми на грубите и естествени природни сили, от това, че се връщам към примитивния живот.

Когато времето е хубаво, както сега, в жилите ми тече кръвта на старите похотливи и безпътни фавни. Аз не съм вече само брат на хората, а на всички същества и неща!...

Слънцето се изкачи на хоризонта. Бризът съвсем стихна, а западният вятър, предвиждан от Бернар, не се появи, както и източният, за който твърдеше Ремон.

Докъм десет часа стояхме неподвижно като корабокрушенски отломки. После слаб полъх откъм морето почна да ни тласка, да стихва, отново да подухва — сякаш се подиграваше с нас, да дразни платното и постоянно да ни обещава бриза, който не се явяваше. Той бе нищожен като човешко дихание или разклащането на ветрило, но въпреки това бе достатъчен, за да не стоим на място. Делфини, тези морски клоуни, играеха около нас, изскачаха из водата в бърз устрем, като че ли летяха, и минаваха из въздуха, по-бързи от светкавица, за да се гмурнат отново и излязат по-далече.

Към един часа, когато се намирахме недалече от Аге, ветрецът съвсем стихна и разбрах, че ще нощувам в открито море, ако не приготвя лодката, за да вземе на буксир „Бел-ами“, и се подслоня в този залив.

Затова наредих на двамата си помощници да се качат в нея и на тридесет метра пред мене започнаха да ме влекат. Яростното слънце падаше върху водата и изгаряше палубата на яхтата.

Двамата моряци гребяха бавно и равномерно като две износени манивели, които едва се движат, но продължават безспир механичното си усилие.

Заливът Аге образува добре заслонен басейн, затворен от една страна с червени и прави скали, доминирани от семафора на върха на планината, които се простират чак навътре в открито море със златния остров, наречен така поради цвета си. От другата страна го ограждат върволица от ниски скали и малък нос до самата повърхност на водата, снабден с фар, за да указва входа.

В дъното на залива една странноприемница приютява морските капитани, потърсили тук убежище при лошо време, а рибарите — през лятото. Има и гара, където спират два влака на ден, и на която никоой не слиза, а също и красива рекичка, врязала се в Естерел до долинката, наречена Малинферме, пълна с лаврови рози, подобна на някой дол в Африка.

Никакъв път не идва от вътрешността до този приятен залив. Само една пътечка води до Сен-Рафаел, като минава през порфирните кариери на Драмон. Но по нея никаква кола не би могла да се движи, така че сме напълно сред планината.

Реших да се поразходя пеша до вечерта из пътеките, оградени от сакъзови дръвчета и листи. Техният мирис на диворастващи храсти, наситен и ароматен, изпълваше въздуха и се смесваше със силния полъх на смолата, идващ от огромната гора, която сякаш се задъхваше сред горещината.

След почти час ходене се оказах сред самата борова гора, една рядка гора, по не особено стръмен склон на планината. Пурпурните гранити, тези кости на земята, изглеждаха почервенели от слънцето. Вървах бавно, щастлив, както са щастливи гущерчетата по изгарящите камъни, когато забелязах, идващи към мене, откъм върха на склона, без да ме виждат, двама влюбени, опиянени от своя блян.

Беше хубаво, прекрасно — тези две същества със сплетени ръце, слизащи с разсеяни стъпки през последователните светлосенки, изпъстрили склона.

Тя ми се стори елегантна и същевременно скромна в сивата си пътническа рокля, с филцовата си шапка, смела и кокетна. Него никак не виждах. Само успях да забележа, че имаше добра външност. Бях седнал зад ствола на един бор, за да ги видя, като минават. Те не ме забелязаха и продължиха да слизат, като се държеха през кръста, без да продумат — толкова се обичаха.

Когато изчезнаха надолу, усетих тъга да обзема сърцето ми. Край мене бе минало такова щастие, каквото не познавах, и което чувствувах, че е най-хубавото от всички. И тръгнах обратно към залива Аге, вече твърде уморен, за да продължа разходката си.

До вечерта стоях изтегнат в тревата край рекичката и към седем часа влязох в кръчмата, за да вечерям.

Помощниците ми бяха предупредили собственика, който ме посрещна. Вечерях в ниската варосана стая до една друга маса, на която вече се хранеха един срещу друг, гледайки се в очите, моите влюбени от гората.

Стана ми неудобно, че ги смуцавам, сякаш вършех нещо неуместно и лошо. Те ме погледнаха за няколко мига, а после си заприказваха съвсем тихо.

Кръчмарят, който ме познаваше отдавна, взе един стол и седна до мене. Заговори ми за глиганите и зайците, за хубавото време, за мистрала^[3], за един италиански капитан, спал тук миналата нощ. После, за да ме поласкае, похвали яхтата ми, чийто тъмен корпус и голяма мачта с червено-бяло знаменце на върха ѝ виждах през прозореца.

Съседите ми се нахраниха бързо и веднага излязоха. А аз останах да гледам тънкия сърп на луната, който обсипваше със светлина малкия залив. Най-сетне забелязах лодката си, която се насочваше към брега. Минаването ѝ теглеше една линия по неподвижната и бледа светлина, падаща върху водата.

Когато отидох да се кача в лодката, видях прави на плажа двамата влюбени, които съзерцаваха морето. Отдалечавайки се сред припрения шум на веслата, продължавах да различавам силуетите им, изправените им една до друга сенки. Те изпълваха залива, нощта, небето — толкова много любов се излъчваше от тях, че се разпростираше оттатък хоризонта, като ги правеше големи и символични.

След като се качих на яхтата си, останах дълго, седнал на палубата, изпълнен с тъга, без да зная защо, със скръб в душата, без да разбирам по какво. Не се решавах да сляза в каютата си, защото исках да подишам още малко от тази нежност, разнесла се из въздуха наоколо.

Внезапно един от прозорците на странноприемницата се освети и на светлия фон видях техните два профила. Тогава самотата ми още по-силно ме потисна и в прохладата на пролетната нощ, при лекия ромон на вълните по пясъка усетих в сърцето си такова желание да любя, че щях да извикам от отчаяние.

После рязко се засраших от слабостта си и като не исках да си призная, че съм човек както другите, приписах вината за този смут в

душата си на лунната светлина.

Тънкият като златна нишка сърп бе потопил в морето острия си връх и бавно продължаваше да потъва — до другия връх, също толкова тънък, че не го забелязах, когато изчезна.

Тогава вдигнах поглед към странноприемницата. Осветеният прозорец бе угаснал... Безкрайна тъга отново ме обзе и аз се спуснах в каютата си.

[1] Малък риболовен кораб, типичен за Средиземноморието. — Б.пр. ↑

[2] Планински масив в крайморски Прованс в Южна Франция. — Б.пр. ↑

[3] Североизточен вятър в Южна Франция, идващ откъм Алпите. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.